

**Lerums
kommun**

Protokoll

1 (34)

Sammanträdesdatum

2025-09-16

Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämndens sammanträde

Sammanträdesdatum

2025-09-16

Plats och tid

Kommunhuset, sammanträdesrum Eken

Tisdagen den 16 september 2025, klockan 13.30 till 15.00

Protokollet omfattar

§§ 216-236

Sekreterare

Ann Lysfjord

Ordförande

Magnus Lansenfeldt (M)

Justerande

Mikael Johansson (SD), vice ordförande

Bevis/Anslag

Protokollet har justerats digitalt.

Justeringen av protokollet tillkännages på kommunens anslagstavla.

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

 H1eNnKDYixg-BJShYwKole

**Lerums
kommun**

Protokoll

Sammanträdesdatum

2025-09-16

Miljö- och byggnadsnämnden

Beslutande

Magnus Lansenfeldt (M)

Mikael Johansson (SD)

Conny Leinstedt (M)

Anders Johansson (S)

Inge Magnusson

Leon Johansson (L)

Ida Torp (KD)

Ersättare

Anders Jasphe (M)

Thomas Hassléus (S)

Håkan Nygren (S)

Ingvar Ringhage (C)

Ludvig Königsson (MP)

Övriga deltagare

Föredragningar och beslut

Per-Ola Johannesson, VC Myndighet

Johanna Estving, Jurist bygg och miljö

Linda Ternström, Bygglovschef

Anna Engström, Miljöchef

Jesper Landin, Kommunsekreterare

Robert Hamilton, Trafikingenjör §§ 216–218

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

Protokoll

Sammanträdesdatum

2025-09-16

Miljö- och byggnadsnämnden

MBN § 224

M2025.1127,460

Remissvar över betänkande SOU2025:64 En översyn av kontrollorganisation och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan för att förenkla för företag

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar lämna detta yttrande till regeringen på remiss av Betänkande En översyn av kontrollorganisation och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan för att förenkla för företag (SOU 2025:64) med diarienummer LI2025/01164.

Sammanfattning

Lerums kommun har fått remiss från regeringen av betänkande en översyn av livsmedelskontrollen. Förslaget innebär en stor förändring och i yttrandet menar vi att syftet kan uppnås på enklare sätt. Vi belyser den höga kundnöjdhet som finns för livsmedelskontrollen idag, den samverkan vi har med andra kommuner och Livsmedelsverket och effektivitetåtgärder som går att göra med små medel inom dagens organisering.

Ärendet

Regeringen beslutade den 14 december 2023 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att se över hur offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet i livsmedelskedjan organiseras och finansieras inom områdena livsmedel, foder och animaliska biprodukter.

Utredningen presenterades den 4 juni 2025 och lämnar förslag om organisering, finansiering, samverkan samt råd och stöd i kontroll av livsmedel, foder, animaliska biprodukter (ABP) och djurskyddskontroll i samband med slakt.

Lerums kommun har fått remiss från regeringen av betänkande en översyn av livsmedelskontrollen. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet. Svar ska lämnas senast 6 oktober 2025.

Utredningens syfte är att stärka konkurrenskraften i livsmedelskedjan och skapa en mer effektiv kontrollstruktur som säkerställer likvärdiga konkurrensvillkor och förenklar för företag.

Förslaget i utredningen innebär en centralisering av livsmedelskontrollen som föreslås övergå från kommunerna till Livsmedelsverket att den kontroll kommunerna gör idag inom animaliska biprodukter (ABP) övergår till Jordbruksverket. Detta ska

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

**Lerums
kommun**

Protokoll

Sammanträdesdatum

2025-09-16

Miljö- och byggnadsnämnden

träda ikraft 1 januari 2028. Dessa statliga myndigheter ska då finnas i varje län. Vissa avgifter föreslås sänkas och kontrollen får en ökad statlig finansiering med hjälp av skattemedel. En digital väg in ska förenkla för företagen.

Beslutsunderlag

Miljöenhetens tjänsteskrivelse daterad den 9 september 2025 och därutöver följande handlingar, med angivna ankomstdatum, ligger till grund för beslutet.

- Yttrande

2025-08-27

Beslutsgång

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att översända upprättat yttrande till regeringen.

Ordföranden Magnus Lansenfeldt (M) föreslår att nämnden ska besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Nämnden beslutar i enlighet med ordförandens förslag.

_____

Signatur justerare

Utdragsbestyrkande

 H1eNnKDYixg-BJShYwKole

Lerums
kommun

Miljöenheten

Yttrande

Datum 2025-08-27
Diarienummer M2025-1127,
460

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:

li.dl@regeringskansliet.se

Remissvar över betänkandet SOU2025:64 En översyn av kontrollorganisation och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan för att förenkla för företag (LI2025/01164)

Sammanfattning

Vi instämmer i att det är viktigt med en effektiv och förenklad kontroll. Vi anser dock att syftet med utredningen går att uppnå på enklare sätt och utan att centralisera kontrollen och motsätter oss därför förslaget att kontrollen flyttas från kommunerna.

Yttrande

Vi motsätter oss förslaget att centralisera den operativa livsmedelskontrollen. Den bör även i fortsättningen utföras av kommunerna. Skälen för detta är följande.

Ett av syftena med förändringen som föreslås i översynen är att förenkla för företagen. Flertalet av Sveriges kommuner deltar i kundundersökningen Insikt. Där mäts vad företagen tycker om flera olika myndighetsområden. För Lerums kommuns del får livsmedelskontrollen högst betyg av alla områden. Livsmedelskontroll tillsammans med myndighetsområdet servering får generellt sett högst betyg i de flesta kommunerna i Sverige sett till de fyra senaste årens mätningar. Det finns ett högt förtroende för den livsmedelskontroll som bedrivs av kommunen och företagen är generellt sett mycket nöjda. Det finns idag en närhet mellan företag och kontrollmyndighet som gör att vi kan ge god service, vi kan ge information och delta på träffar mellan kommunens näringslivsenhet och företag.

I Lerums kommun finns det idag en kontaktväg in för företag, kommunens företagslots. Genom den kan företagen få stöd och hjälp kring alla kommunrelaterade frågor. Kommunen kan samordna en del av de olika kontrollerna och göra det vid samma tillfälle, vilket är effektivt och sparar tid för företagen. Om förslaget införs innebär det ytterligare myndigheter för företagen att ha kontakt med (Livsmedelsverket och Jordbruksverket) och behovet av kontakt med kommunen kvarstår i många övriga frågor eftersom kommunerna har kvar tillsynsansvar enligt tobakslagen om rökfria miljöer, tillsyn och tillstånd till alkoholservering samt tillsyn av avfallshantering och engångsförpackningar samt bygglövsfrågor.

Yttrande

Datum 2025-08-27
Diarienummer M2025-1127, 460

Kommunerna har även ett uppdrag att arbeta brottsförebyggande och där kan vi samverka med vår säkerhetsenhet och lokalpolisen på ett nära sätt. Det ger en lokalkännedom och ett informationsutbyte som är gynnsamt för att förebygga och beivra brott. Kommunen jobbar också intensivt med civil beredskap och klimatanpassning och i det arbetet kan vi också vara nära och rådgivande till den delen av kommunen som är producent av livsmedlet dricksvatten.

Närheten till verksamheterna gör också att vi snabbt kan komma på plats för att utreda de klagomål och anmälningar om misstänkta matförgiftningar som inkommer till oss. Vi har kort resväg till de flesta verksamheter vilket gör oss effektiva då inspektören inte behöver lång restid, varken till planerad eller händelsestyrd kontroll. Genom att vi snabbt kan utreda misstänkta matförgiftningar så förhindrar vi att fler människor blir sjuka till följd av en bristfällig hantering.

Livsmedelsverket har god vägledning och stöd till kommunerna. Sveriges nya system för livsmedelskontroll leder till att vi numera gör mer lika i kommunerna. Det finns bra vägledningar och är tydligt för oss vilken kontrollfrekvens respektive verksamhet ska få och hur vi ska leverera och följa upp den kontrollen så att den får effekt. Det nya kontrollsystemet som nyss har införts i Sverige har redan gjort oss som kontrollmyndighet mer effektiva när vi planerar, administrerar och utför kontrollen samt likriktat kommunerna. Det nya kontrollsystemet borde först utvärderas efter att det använts ett tag och kan justeras för att få ytterligare effekt. För att likrikta kontrollen är också samsyn mellan inspektörer viktig och den utmaningen finns kvar oavsett vem som är kontrollmyndighet. En förenkling av reglerna, utan att äventyra syftet säkra livsmedel, skulle förenkla för företagen mer än det gör att centralisera kontrollen.

På senare år har det från centralt håll uppmanats och uttalats att samverkan mellan kommuner stärker kompetens och beredskap. Som ett led i det ökade arbetet med civil beredskap har Lerums kommun ingått samverkansavtal inom både bygglov-, miljö- och livsmedelsområdet med Härryda kommun och Partille kommun. På det sättet kan vi både stärka vår beredskap, stärka kompetensen vid tillfällig personalbrist och förhindra jäv. Vi samarbetar även med alla kommuner i Halland och Västra Götaland genom Miljösamverkan Väst som driver gemensamma projekt och kompetensutveckling. Miljöenheterna inom Göteborgsregionens 13 kommuner samarbetar och träffas regelbundet både för samsyn mellan inspektörer och miljöchefer. Där jämför vi våra taxor och andra nyckeltal för att se att de är jämförbara. Samverkan mellan kommuner är viktig ur flera aspekter och inom flera myndighetsområden. Kravet från centralt håll på att kommunerna ska samverka skulle kunna skärpas än mer för att nå samma syfte som utredningen vill lösa.

När det gäller beräkning av kommunens taxa för livsmedelskontrollen så använder Lerums kommun, liksom flertalet andra kommuner, den beräkningsmodell och taxeformulering som SKR har tagit fram. Det borde göra att det endast är mindre skillnader mellan kommunernas taxor. År 2024 hade 7 kommuner i Göteborgsregionen en timtaxa på 1400-1500 kr och 5 kommuner hade en timtaxa mellan 1300-1400 kr per timme dvs små skillnader. Om det finns en vilja att sänka dessa taxor borde en väg kunna vara att ändra reglerna för hur

Yttrande

Datum 2025-08-27
Diarienummer M2025-1127, 460

livsmedelskontrollen finansieras och istället ge kommunerna delvis statliga pengar för detta uppdrag.

I förslaget framhålls att en möjlighet med att centralisera tillsynen är att kontrollmyndigheten kan erbjuda samlade digitala lösningar såsom en e-tjänst, och ett ärendesystem. Vi anser att gemensamma digitala lösningar är något positivt, men kan införas ändå utan att byta kontrollmyndighet. Gemensamma digitala lösningar skulle spara tid för kontrollmyndigheterna och därmed göra kontrollen billigare för företagen. Enligt förvaltningslagen ska en myndighet arbeta effektivt och i det ligger att ständigt söka förenklingar. Miljö- och byggnadsnämnden i Lerums kommun har under många år arbetat med förenklingar och även flera digitala lösningar men att centralt samordna system och e-tjänster bedöms förenkla ytterligare framåt, både i vårt arbete och för verksamheterna.

Ytterligare ett sätt att göra kontrollen mer likvärdig mellan kommuner skulle kunna vara att stärka upp länsstyrelsens revisioner av kommunernas livsmedelskontroll. Den har varit bristfällig på senare år. Det skulle också kunna införas fler konsekvenser för de kommuner som inte uppfyller kraven, till exempel kommuner som inte klarar alla kontroller eller inte kontrollerar de operativa målen.

Om livsmedelskontrollen flyttas från kommunerna kan det leda till att samma fasta kostnader som kommunen har för chef, administration, HR, IT, ekonomi och politik ska fördelas på färre myndighetsområden vilket försämrar kommunens ekonomi och leder till höjd timtaxa inom till exempel miljöbalkens område. Det skulle drabba både företag och privatpersoner som är sökande eller får tillsyn inom de områdena.

Grundtanken med livsmedelskontrollen är att invånarna ska erbjudas säkra livsmedel. Vi anser att förslaget har valt att fokusera på fördelarna för verksamhetsutövarna och inte tillräckligt utrett konsekvenserna. I Lerums kommun gjorde vi år 2024 109 st planerade kontroller fördelade på våra 309 livsmedelsanläggningar och vi tog emot och utredde 20 klagomål på livsmedel och misstänkt matförgiftning. Hittills 2025 har vi gjort 92 planerade kontroller. Det finns en risk att det, åtminstone under en övergångsperiod, inte finns tid att utföra alla de kontroller som behövs för att ha säkra livsmedel. För ett antal år sedan tog Länsstyrelsen över djurskyddskontrollen från kommunerna. Vår uppfattning är att det åtminstone inledningsvis inte gjordes djurskyddskontroller i den omfattning som det skulle behövts och vi ser en liknande risk om livsmedelskontrollen centraliseras.

Om förslaget går igenom är det viktigt att övergången till Livsmedelsverket inte forceras. Det är viktigt att kontrollen kan utföras korrekt ända fram till övergångsdatum och direkt därefter och att överlämning av information, register, ärenden och handlingar sker på ett säkert och bra sätt. Om förslaget går igenom så är det viktigt att tänka på att i möjligaste mån behålla den lokala anknytningen, med närheten och kännedomen om de lokala verksamheterna.

Enligt förslaget ska detta träda i kraft 1 jan 2028.

Yttrande

Datum 2025-08-27
Diarienummer M2025-1127, 460

Beslutande

Miljö- och byggnadsnämnden i Lerums kommun har beslutat att lämna detta yttrande till regeringen på remiss av betänkande SOU 2025:64 En översyn av kontrollorganisation och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan för att förenkla för företag, diarienummer LI2025/01164.

Ärendet har beretts av

Miljöenheten

Anna Engström
Enhetschef miljöenheten

Johanna Estving
Jurist

Lerums kommun
Sektor samhällsbyggnad
Miljöenheten
443 80 Lerum
www.lerum.se
miljoenheten@lerum.se